

ДГ "СЛЪНЦЕ"

5400 Севлиево, ул. "Ненко Илиев" №1
Тел.: 3-28-59; 3-28-58; 3-28-49 e-mail: dgslance_s@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Директор: Иглика Пенкова

Заповед № 005/ 13.09.2019г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА

ДЕТСКА ГРАДИНА "СЛЪНЦЕ"

ГР. СЕВЛИЕВО

ВЪВЕДЕНИЕ

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Образователното съдържание включва съвкупност от компетентности - постижими за децата знания, умения и отношения необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование по образователните направления :

- ✓ Български език и литература
- ✓ Математика
- ✓ Околен свят
- ✓ Изобразително изкуство
- ✓ Музика
- ✓ Конструирание и технологии
- ✓ Физическа култура

1. Същност и цели на предучилищното обучение в Програмната система на ДГ „Слънце” за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления в условията на педагогическо взаимодействие.

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА на ДГ „Слънце“ е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование в сила от 01.08.2016 г., Наредба № 5 от 03.06.2016 г. и Държавните образователни стандарти за предучилищното образование – ДОС (2016 г.).

Програмната система на ДГ „Слънце” е система за обучение, възпитание и диагностика на децата от 3 до 7 години. Тя напълно отговаря на националната програма за ранно предучилищно образование на МОН и на държавните образователни стандарти за предучилищно образование, възпитание и подготовка.

Програмната система определя целите, задачите, организацията и съдържанието на образователно-възпитателния процес в детската градина с насоченост към формирането на общи познания на 3 - 7 годишните деца за цялостната картина на света и развиване на мисленето и интелектуално-личностните качества на децата, създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност (специална подготовка на децата за училище), стимулиране на социалните двустранни и многостранни взаимодействия между субектите на педагогическия процес (учители, деца, родители, социални партньори).

Разработена като неделима част от Стратегията на детската градина, за основна цел на настоящата Програмна система извеждаме интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно - нравственото и физическото развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му. Особено внимание насочваме към началното формиране и развитие на очертаните в Европейската референтна рамка и залегнали в Закона за предучилищното и училищно образование ключови компетентности, осигуряващи личностното развитие на подрастващите през целия живот. Разбирани като динамично и постепенно обогатяващо се единство на представи и нагласи, на знания и умения, на отношения и способности за самоутвърждаване и самоусъвършенстване:

➤ **Приоритети:**

- Образователно съдържание, включващо ключови за децата знания, умения и отношения по образователните направления и връзката между тях.
- Връзка и проходимост между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище.
- Ефективна система за проследяване на резултатите от процеса на усвояване на знания, умения и отношения.

➤ **Концептуални цели:**

Основна цел: Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал, психологически комфорт и емоционално благополучие. Осигуряване на системно обучение и възпитание, съобразени с:

- възрастовата сензитивност;
- актуалните образователни потребности на обществото;
- индивидуалния потенциал на детето;
- особеностите на деца, които нямат равен старт/ деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства, деца, за които българският език не е майчин/;

➤ **Водещи цели:**

1. Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС за предучилищно образование.
2. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето, в съответствие с задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
4. Активното присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
5. Осигуряване на баланс между Програмната система – от една страна и от друга – необходимостта от перманентно усъвършенстване и актуализиране на Стратегията за развитие на детската градина.

Тематичното разпределение по образователните направления за всяка възрастова група се характеризира с:

- Ритмично и балансирано разпределение на образователното съдържание по **теми, месеци и седмици**.
- Принадлежност на всяка тема към съответно **образователно ядро**.
- **Очаквани резултати** от целенасочената работа по всяка тема.
- **Пособия** подходящи за дейности на детето към съответната тема.

Проследяване на резултатите от образователния процес:

1. Проследяването на резултатите от образователния процес има следните **задачи**:
 - да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
 - да се проследяват резултатите от образователния процес по образователни направления - общо за детската група и по отношение на всяко дете;
 - на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
 - да се осъществява съобразност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.
2. Средствата за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат:

Текущо: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления.

На принципа „вход - изход“: чрез ситуации – също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.

Посочените приоритети, концептуални цели, структурирането на тематичното разпределение по групи и образователни направления, както и проследяването на резултатите от образователния процес са важна част от стратегията за развитие на детската градина, характеризираща се със следните основни аспекти: мисия и визия, ценността на нагласите, поведението и глобалната цел на педагогическия екип.

Програмната система на ДГ "Слънце" осигурява на децата:

- емоционален и психологически подход и комфорт, като се имат предвид особеностите на сензитивния период в детската възраст;
- ясно заявен прагматичен и дейностен подход в обучението;
- оптимални условия за развитие на индивидуалния и личностен потенциал на детето;
- развиващи игри, интерпретирани в познавателен план във всяко образователно направление;
- игри за развитие на фината моторика с цел стимулиране на интелектуалния и творчески потенциал на детето;
- хармонично развитие и стимулиране на детското любопитство към всичко ново в света чрез игри;

2. Специфика на детската градина:

ДГ “Слънце“ - гр.Севлиево се състои от три бази, обединени от обща цел, да създадем подходяща среда за развитие на творческия потенциал на децата, стимулиране на инициатива, желание и готовност за учене, даване на равен шанс, с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна реализация независимо от неговата етническа или социална принадлежност и безусловно уважение на детската личност.

ДГ “Слънце“ акцентира върху потребностите на детското развитие, като се основава на перспективната значимост и самоценност на детето, стимулиращите функции на средата, поощряването на детската активност и приобщаване на детето към националните и общочовешките ценности, ролята на предучилищното образование като основополагащо начало в образователната система, интегрирането на националния опит и световните образователно- възпитателни практики в предучилищна възраст.

Философия:

Програмната система на ДГ ”Слънце” обхваща напълно целия процес на предучилищно възпитание и подготовка на децата от 1 до 7 години. Ефектът от прилагането и в педагогическата практика показва неоспоримо добри резултати в готовността на децата при постъпването им в първи клас.

Концептуални акценти: Баланс между националната програма за ранно предучилищно образование и перманентното актуализиране на системата за предучилищно обучение. Осъществяване на образователна проходимост между всички възрастови групи. Усвояване на ключови знания, умения и отношения, постижими за децата. Връзка между образователното съдържание и резултатите по образователни

направления. Ефективна система за вътрешно проследяване на резултатите чрез вграждане на диагностичната дейност в текущото педагогическо общуване.

Концептуални цели:

Осигуряване на системно обучение и възпитание, съобразени с възрастовата сензитивност актуалните образователни потребности на обществото индивидуалния потенциал на детето особеностите на деца, които нямат равен старт: деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства, деца, за които българският език не е майчин. Акцентиране върху игровия подход и интегрирано представяне на съдържанието.

ДГ “Слънце“ приоритетно работи в следните насоки:

- Детето и детската група - интереси, потребности и перспективи на развитие в ролята им на субект във взаимодействието;
- Целенасочено се развиват обогатяващите взаимовъздки между видовете игри и останалите детски дейности с оглед на стимулирането на творчеството, преобразуването на средата и формирането на предпоставки за осъществяване на образователен процес;
- Търси се единство във възпитателните, социализиращите и образователните задачи в позитивната атмосфера на самоценността на съвместните преживявания, подкрепата, удовлетворението от постиженията, самоуважението и толерантността към другите;
- Търси се пряко сътрудничество със семейството, като се стимулира неговата роля за развитието на детето.

2. При подбора и структурирането на образователното съдържание, формите, подходите и механизмите за взаимодействие и усвояването му, имаме предвид следните **принципи:**

- Осигуряване на емоционални, социални и интелектуални гаранции за равни шансове на всяко дете;
- Балансиран обхват на цялостното детско развитие - физическо, когнитивно, емоционално, социално, личностно;
- Взаимовръзка на образователното съдържание по всички образователни направления с интеркултурен, интегративен и интерактивен аспект и техните приоритети.
- Включване в образователното съдържание на постижими от детето знания, умения и отношения;
- Възможност за вариативно планиране относно времето и сложността на взаимодействията за тяхното диференциране и индивидуализиране, съобразно темпа и степента на развитие на детето и детската група.

3. Подходи на педагогическо взаимодействие:

- **Игров** - подпомага развитието на детето, справим с агресията, изгражда близост и доверие, лекува емоционални травми, изгражда увереност и самостоятелност в детето, справяне с трудни ситуации.
- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство. Приемане на детето такова, каквото е, оказване на обич и подкрепа, съобразяване с потребностите и интересите на детето като

субект. Подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Индивидуален: съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност. Оpozнаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

Дейностен: на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване. Стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

- **Ситуационен:** да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

- **Холистичен:** детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност.

- **Комплексен:** всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата. Цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

- **Синергетичен:** подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Самочувствие, съпричастност, изследователски дух, интелигентност, мобилност, отзивчивост, отговорност, нравственост, амбициозност, адаптивност – това са част от качествата, които искаме да развием в нашите деца, като предпоставка за успешна реализация в училище и обществената среда в бъдеще.

4. Форми на педагогическо взаимодействие:

4.1. Основната форма на педагогическо взаимодействие във всички възрастови групи е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

- Педагогическите ситуации се организират само в учебното време и осигуряват постигането на компетентности, определени в ДОС за предучилищно образование.

В ДГ “Слънце“ ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Равнинни фигури.

- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.
- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.
- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.
- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

4.2. Допълнителни форми на педагогическо въздействие:

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие за разширяване и усъвършенстване на отделни компетентности и за придобиване на други компетентности в съответствие с интересите на децата.

• Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

- Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.
- Утринна гимнастика
- Творчески занимания по интереси
- Празници и концерти.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
- Разходки и екскурзии сред природата
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет
- Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията.
- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

5. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие: През учебно време – редуване на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;

**ПЛАН ЗА РАБОТА НА ГРУПИТЕ ПРЕЗ
УЧЕБНА 2019/ 2020г.**

УЧЕБНО ВРЕМЕ - ОСНОВНИ ФОРМИ

Образователни направления	I група		II група		III 5		III 6	
	Сутрешен режимен момент	Следобеден режимен момент	Сутрешен режимен момент	Следобеден режимен момент	Сутрешен режимен момент	Следобеден режимен момент	Сутрешен режимен момент	Следобеден режимен момент
Възраст								
БЕЛ	1	1	2	1	2	1	3	1
Математика	2		1	1	2	1	2	1
Околен свят	2		2		2	1	2	1
Изобразително изкуство	1	1	2		2		2	
Музика	2		2		2		2	
Конструиране и технологии	2		1	1	1	1	1	1
Физическа култура		3	1	2	2	1	2	1
Общ брой ситуации	10	5	11	5	13	5	14	5
Общо ситуации	15		16		18		19	

ГРАФИК

**на провеждане на педагогически ситуации по тематична област
“Безопасност на движението по пътищата“
в ДГ „Слънце“ за учебната 2019/2020г.**

Група	Образователно направление	Тема	Период за планираното провеждане на съответната педагогическа ситуация
Първа група	Околен свят	„Моят дом“	Октомври 2019г.
	Околен свят	„Пътувам с мама и татко“	Ноември 2019г.
	Конструирание и технологии	„Моите играчки“	Ноември 2019г.
	Конструирание и технологии	„Разпознавам звук и цвят“	Март 2020г.
	Околен свят	„ С мама и татко на разходка“	Април 2020г.
Втора група	Околен свят	„Нашата улица“	Октомври 2019г.
	Околен свят	„Светофар - другар“	Ноември 2019г.
	Околен свят	„Къде играят децата?“	Март 2020г.
	Конструирание и технологии	„Пресичам безопасно“	Април 2020г.
	Околен свят	„Моят велосипед“	Май 2020г.
ПГ – 5 години	Околен свят	„Кварталът, в който живея“	Октомври 2019г.
	Околен свят	„Познавам ли пътните знаци“	Октомври 2019г.
	Конструирание и технологии	„Могат ли хората без превозни средства“	Декември 2019г.
	Околен свят	„Какво трябва да знае малкия пешеходец“	Януари 2020г.
	Околен свят	„Какво трябва да знае малкият велосипедист“	Февруари 2020г.
ПГ – 6 години	Околен свят	„На площадката по БДП“	Март 2020г.
	Околен свят	„Градът/селото, в което живея“	Октомври 2019г.
	Околен свят	„На улицата“	Ноември 2019г.
	Околен свят	„Пътувам с автобус“	Декември 2019г.
	Конструирание и технологии	„Моят път до детската градина“	Януари 2020г.
	Конструирание и технологии	„Изправност на велосипеда“	Март 2020г.
	Конструирание и технологии	„Кои знаци познава велосипедистът“	Април 2020г.
Околен свят	„На площадката за велосипедисти“	Май 2020г.	

6. Тематични разпределения за всяка възрастова група се разработват от педагогическите специалисти, като:

- Осигуряват ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления;
- Тематичните разпределения по възрастови групи се утвърждават от директора и са неразделна част от настоящата програмна система на детската градина.
 - Темите се основават на вътрешно-дяловата интеграция на образователните ядра в дадено образователно направление.
 - Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в **седмично разпределение**.

7. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование:

7.1 Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

- Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и училище трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на ДГ “Слънце“, чрез:
 - Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
 - Родителски срещи;
 - Проучване желанията и мненията на родителите;
 - Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
 - Провеждане на открити моменти;
 - Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
 - Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в ДГ “Слънце“
 - Съвместна работа с Обществения съвет и Родителския актив;
 - Други форми за комуникация.

7.2. Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложи в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина:
 - ✓ Общински център за психологическа подкрепа в извънучилищната общност;
 - ✓ Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел „Закрила на детето“.